

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 14.04.1988, sp. zn. Tzv 8/88, ECLI:CZ:NS:1988:TZV.8.1988.1

Číslo: 45/1989

Právní věta: Podľa § 134 odst. 1 písm. c) Tr. por. uznesenie musí okrem iného obsahovať výrok s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité. Uznesenie o postúpení veci disciplinárne konanie podľa § 171 odst. 2 Tr. por. sa svojím významom blíži významu rozsudku. Vo výrokovej časti takéhoto rozhodnutia preto musia byť uvedené skutky, ktoré majú byť predmetom disciplinárneho konania a nie len na odkaz na uznesenie o začatí trestného stíhania, vznesenia obvinenia a právne posúdenie skutku.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 14.04.1988

Spisová značka: Tzv 8/88

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Postoupení věci, Usnesení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 134 odst. 1 písm. c
§ 171 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45

Podľa § 134 odst. 1 písm. c) Tr. por. uznesenie musí okrem iného obsahovať výrok s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité. Uznesenie o postúpení veci disciplinárne konanie podľa § 171 odst. 2 Tr. por. sa svojím významom blíži významu rozsudku. Vo výrokovej časti takéhoto rozhodnutia preto musia byť uvedené skutky, ktoré majú byť predmetom disciplinárneho konania a nie len na odkaz na uznesenie o začatí trestného stíhania, vznesenia obvinenia a právne posúdenie skutku.

(Rozsudok Najvyššieho súdu ČSSR z 14. 4. 1988 sp. zn. [Tzv 8/88.](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor ČSSR, vojenský senát Najvyššieho súdu ČSSR zrušil uznesenie vojenského obvodového prokurátora, ktorý vec L. Š., M. V. a M. S. postúpil na disciplinárne prerokovanie a vojenskému obvodovému prokurátorovi prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prejednať a rozhodnúť.

Z odôvodnenia:

Vojenský obvodový prokurátor svojím uznesením sp. zn. OPv 73/87 z 9. 10. 1987 podľa § 171 odst. 2 Tr. por. postúpil trestnú vec L. Š., M. V. a M. S., proti ktorým bolo začaté trestné stíhanie a proti ktorým vzniesol obvinenie vyšetrovateľ Inšpekcie náčelníka krajskej správy ZNB pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 odst. 1 písm. b) Tr. zák. na disciplinárne prerokovanie náčelníkovi KS ZNB; pretože ide o trestný čin, ktorý možno vybaviť disciplinárne, vzhľadom na osoby obvinených a povahu ich činov možno považovať toto vybavenie za postačujúce. Podľa dôvodov uznesenia mala ich trestná činnosť spočívať v neoprávnenom vrátení alebo vo vydaní neoprávnených pokynov svojim podriadeným vrátiť vodičské preukazy občanom, ktorí viedli motorové vozidlá pod vplyvom alkoholu. L. Š. sa mal v rokoch 1983 až 1986 takého konania dopustiť v 17 prípadoch, ale preukázalo sa mu iba 6, M. V. v r. 1983 v 2 prípadoch, a M. S. v rokoch 1980 až 1986 v 9 prípadoch, ale iba 2 sa mu preukázali. V ostatných prípadoch uvedených v uznesení o vznesení obvinenia vidí vojenský obvodový prokurátor iba premlčané priestupky. V záverečnej časti dôvodov konštatuje, že stupeň spoločenskej nebezpečnosti konania obvinených v danom prípade nie je taký vysoký, aby bolo potrebné prerokovať vec pred vojenským súdom.

Uznesenie sa stalo právoplatným dňa 9. 10. 1987.

Proti tomuto uzneseniu podal generálny prokurátor ČSSR v lehote stanovenej v § 277 Tr. por. v neprospech obvinených sťažnosť pre porušenie zákona. Poukazuje v nej na to, že s napadnutým rozhodnutím sa nemožno stotožniť, pretože nekriticky hodnotí stupeň nebezpečnosti činov pre spoločnosť a vôbec neberie do úvahy závažnosť následkov. Ako funkcionári OS ZNB obvinení miesto dôsledného dodržiavania zákonov a ďalších noriem hrubo ich porušili. Stupeň nebezpečnosti činov nemožno označiť ako malý v zmysle § 294 odst. 2 Tr. zák., preto neboli splnené podmienky na disciplinárne vybavenie veci a od mimosúdneho vybavenia veci nemožno očakávať dosiahnutie účelu sledovaného Trestným zákonom, keď obvinení ani nenapomáhali pre objasnení svojej trestnej činnosti. L. Š. ako náčelník OS ZNB bol už v minulosti disciplinárne trestaný za to, že vo väčšom rozsahu neoprávnene vracal vodičské preukazy. Nezaujalo sa stanovisko ani k súkromým jazdám L. Š. služobnými vozidlami. Nesprávne boli vyhodnotené aj niektoré sporné prípady vrátenia vodičských preukazov. V závere s poukazom na potrebu ochrany čistoty verejného života, na dlhodobé páchanie trestnej činnosti, početnosť skutkov, pohnútky a stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť navrhuje generálny prokurátor ČSSR podľa § 268 odst. 2 Tr. por. vysloviť, že napadnutým uznesením bol v prospech obvinených porušený zákon v ustanoveniach § 2 odst. 5, 6 a § 171 odst. 2 Tr. por. a podľa § 269 odst. 2 Tr. por. navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a ďalej postupovať podľa § 270 odst. 1 Tr. por.

Najvyšší súd ČSSR preskúmal v zmysle § 267 odst. 1 Tr. por. na podklade podanej sťažnosti pre porušenie zákona správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a došiel k záveru, že zákon porušený bol.

Vojenský senát Najvyššieho súdu ČSSR vychádzajúc z obsahu trestného spisu vojenskej obvodovej prokuratúry sp. zn. OPv 73/87 došiel k týmto zisteniam a záverom:

Vyšetrovateľ inšpekcie náčelníka krajskej správy ZNB vzniesol obvinenie proti L. Š. pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 157 odst. 1 písm. b) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že v rokoch 1983 až 1986 vrátil alebo dal pokyn vrátiť vodičské preukazy vodičom E., R., T., T., K., P., F., V., G., K., M., T., R., S., S., S. a G., ktoré im boli zadržané hliadkami DI VB a OO VB, pretože viedli motorové vozidlá pod vplyvom alkoholu. Ďalej bolo proti nemu vznesené obvinenie podľa § 163 odst. 1, 4 Tr. por. pre ten istý trestný čin a pre skutok, že 21. 10. 1983 a

12. 7. 1984 dal svojim podriadeným pokyn vrátiť vodičské preukazy občanom B. a M., ktorí viedli

motorové vozidlá pod vplyvom alkoholu.

Dňa 3. 4. 1987 bolo vznesené obvinenie proti M. S. pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 odst. 1 písm. b), c) Tr. zák. pre skutky, že v rokoch 1980 až 1986 vrátil, dal pokyn vrátiť alebo nezabezpečil zadržanie vodičského preukazu občanom L., Č., I., S., D., K., T., O., S., G. a S., ktorí viedli motorové vozidlá pod vplyvom alkoholu. Tým istým uznesením bolo proti nemu vznesené obvinenie pre skutok, že v rokoch 1983 – 1986 neodovzdal na realizáciu najmenej 6 úradných záznamov príslušníkov DI o urážke verejného činiteľa zo strany vodičov a chodcov.

Proti M. V. bolo dňa 9. 9. 1987 vznesené obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 odst. 1 písm. b) Tr. zák. a pre skutok spočívajúci v tom, že 9. 9. a 30. 9. 1983 dal hliadke dopravného inšpektorátu pokyny neprevádzať na odber krvi a nezadržať vodičské preukazy občanom R. a V.

Po skončení vyšetrovania vyšetrovateľ oboznámil obvinených s výsledkami vyšetrovania a spis predložil vojenskej obvodovej prokuratúre so záverečnou správou a s návrhom na podanie obžaloby, nie však pre všetky skutky, pre ktoré boli obvinení stíhaní. Prokurátor rozhodol vec postúpiť na disciplinárne prerokovanie, pričom ale postupoval tak, že porušil zákon predovšetkým v ustanoveniach § 2 odst. 5, 6 Tr. por. a § 134 odst. 1, 2 Tr. por. Podľa zásad uvedených v § 2 odst. 5, 6 Tr. por. bol prokurátor okrem iného povinný postupovať tak, aby zistil skutočný stav veci, pri svojom rozhodovaní z neho vychádzal a starostlivo uvažil všetky okolnosti prípadu jednotlivo aj v ich súhrne. Skutočnosti zistené Najvyšším súdom ČSSR však svedčia o tom, že prokurátor, ktorý vo veci rozhodol, sa týmito zásadami dôsledne neriadil.

Tak u L. Š. vychádzal z toho, že obvinený mal v 17 prípadoch porušiť svoje povinnosti, v súvislosti s čím bolo proti nemu vznesené obvinenie dňa 7. 7. 1987. Prehliadol však, že dňa 9. 9. 1987 na čl. 10-11 bolo proti tomuto obvinenému vznesené ďalšie obvinenie pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 odst. 1 písm. b) Tr. zák., a to v súvislosti s občanmi B. a M. U M. S. vychádzal z toho, že tento obvinený mal svoje povinnosti porušiť v súvislosti s 9 občanmi. Ako však vyplýva z uznesenia o stíhaní na čl. 2-4, tento obvinený mal svoje povinnosti porušiť v súvislosti s 10 občanmi a teda v 10 prípadoch. Okrem toho bol tento obvinený v bode 12) stíhaný aj pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 odst. 1 písm. c) Tr. zák. preto, že v rokoch 1983 až 1986 neodovzdal na realizáciu najmenej 6 úradných záznamov príslušníkov dopravného inšpektorátu o urážke verejného činiteľa zo strany vodičov a chodcov. Pri zisťovaní skutočného stavu veci a pri rozhodovaní sa prokurátor týmto skutkom vôbec nezaoberal U M. V. prokurátor vo výrokovej časti napadnutého uznesenia vychádzal z obvinenia, ktoré proti tomuto obvinenému bolo vznesené uznesením zo 7. 7. 1987. Toto uznesenie však bolo zrušené a nové obvinenie bolo vznesené dňa 9. 9. 1987.

Podľa § 134 odst. 1 písm. c) Tr. por. uznesenie musí okrem iného obsahovať výrok s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité. Uznesenie o postúpení veci na disciplinárne konanie podľa § 171 odst. 2 Tr. por. sa svojím významom blíži významu rozsudku. Vo výrokovej časti takéhoto rozhodnutia musia preto byť uvedené skutky, ktoré majú byť predmetom disciplinárneho konania a nielen odkaz na uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia a právne posúdenie skutku. Ak navyše ani v dôvodoch uznesenia, ako je to v tomto prípade, nie je uvedené, v ktorých jednotlivých skutkoch sú naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu, čím, prečo atď. a v ktorých nie, ale dôvody uznesenia sa obmedzujú len na číselné vyjadrenie, napr. že zo 17 prípadov bolo preukázaných len 6, takéto uznesenie je predovšetkým nepreskúmateľné, pretože z neho nevyplýva, o ktorých 6 preukázaných prípadoch zo 17 ide. Na základe takéhoto uznesenia má náčelník vyvodiť disciplinárne dôsledky, ale za ktoré konkrétne skutky, za akých okolností, z akých pohnútok atď. spáchané, to sa z uznesenia nedozvie a nakoniec ani obvinený nevie, za ktoré skutky má byť disciplinárne potrestaný a za ktoré nie.

Za tejto situácie nie sú podmienky ani pre to, aby Najvyšší súd ČSSR plniac svoju prieskumnú povinnosť, mohol urobiť zodpovedné závery o stupni nebezpečnosti činov pre spoločnosť či už vo vzťahu ku každému jednotlivému prípadu alebo u každého obvineného voči všetkým prípadom, ktoré sa mu dávajú za vinu a postupujú sa na disciplinárne vybavenie. Nemožno urobiť závery ani po tom, či postúpené prípady sú skutočne preukázané a či prípady pokladané za nepreukázané sú skutočne nepreukázané.

Pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého uznesenia, prokurátor mal dôsledne postupovať podľa § 134 odst. 2 Tr. por. a v dôvodoch mal uviesť skutočnosti, ktoré boli preukázané, dôkazy, o ktoré svoje skutkové zistenia oprel, úvahy, ktorými sa riadil pri hodnotení dôkazov, ako aj právne úvahy, pretože povaha tejto veci to skutočne vyžadovala.

Po zvážení všetkých vyššie uvedených skutočností a okolností Najvyšší súd ČSSR vyslovil porušenie zákona v už citovaných ustanoveniach, napadnuté uznesenie zrušil a vojenskému obvodovému prokurátorovi prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Pri novom preskúmaní veci sa treba zaoberať všetkými skutkami, ktoré boli predmetom trestného stíhania, skúmať úplnosť zistenia skutkového stavu veci a prípadne ho doplniť, vyhodnotiť zo všetkých zákonom stanovených hľadísk stupeň nebezpečnosti činov pre spoločnosť, prijať odpovedajúce právne závery a až potom rozhodnúť.